

3. szám.

1892. márczius 1-én.

IV. évfolyam.

BUDAPESTI
SAKK-SZEMLE.

FOLYÓIRAT A SAKKJÁTÉK KÖRÉBŐL
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Országos Széchényi Könyvtár

KIADJA

A „BUDAPESTI SAKKOZÓ-TÁRSASÁG“

BUDAPEST

ROBICSEK ZSIGMOND KÖNYVKERESKEDÉSE

V., Erzsébet-tér 14.

BUDAPESTI SÁK-SZEMLE.

Kiadja a „Budapesti Sakkozó-Társaság.“

Előfizetési ára egész évre 2 frt félévre 1 frt. Megrendelések a „Budapesti Sakk-Szemle“ kiadó-hivatalába — **Robiczek Zsigmond könyvkereskedése, Budapest, Erzsébet-tér 14.** — küldendők.

Kedd, márczius 1-én.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Budapestben, koronahereczg-uteza 2. szám alá küldendők.

Steinitz és Csigorin versenye.

A nagy verseny befejeztetett. Az eredmény igazolta a jubilált champion legyőzhetetlenségébe vetett hitet. Steinitz 10 játszmával 8 ellenében legyőzte a genialis orosz mestert és megtartotta a „világmester“ címét. Kemény és dicső küzdelem árán vivta ki az agg mester ezt a diadalt és az egész sakkvilág bizonyára őszinte elismeréssel nyújtja át neki a megérdemelt babért.

A match történeti részére vonatkozólag még a következő adatok állanak rendelkezésünkre.

Csigorin, aki december 9-én érkezett Havannába, egész ott időzése alatt De Beon ottani lelkes amateur vendége volt. Steinitz december 23-án érkezett meg és a „Hotel du Telegrapheba“ szállott.

December 20-án Csigorin a Vededo clubban simultán előadást tartott. 14 játszmát játszott egyidejűleg s azokból 13-mat megnyert.

Golmayoval az ottani sakk club elnökével és Vasquezzel a mexicói championnal kisebb matcheket játszott. Az elsőt három játszmával kettő ellenében megnyerte. Az utóbbival szemben a match döntetlen lett, Csigorin két játszmát nyert és kettőt veszített.

A sakklubban szóba jött Steinitz Evans védelme V d8--f6. Csigorin erre nézve oda nyilatkozott, hogy ez a lépés nem olyan rossz, mint azt általában hiszik. Mindjárt rendeztek is egy tanácskozási játszmát. A club három erős játszója Evans eselt játszott Csigorin ellen, aki Steinitz védelmét alkalmazta és a játszmát a szövetségeseik ellen megnyerte.

Steinitz Judd Miksától Missouriból és Alapin Simontól Szentpétervárról az Evans esel védelmére vonatkozó elemzéseket kapott volt. Ezeket az elemzéseket Csigorinnal együtt taglalták. Alapin a következő védelmet proponálta: 5) c2--c3 6) c4--a5 6) d2--d4 d7--d6! 7) 0--0 F c8--d7. Steinitz azt mondta, hogy majd csöndesebb napokban fogja ezeket az elemzéseket megbírálni, Csigorin pedig úgy nyilatkozott, hogy ez idő szerint nincs az a sakkjátzó a világon, aki az Evans esel kérdését eldönthetné.

Az emlékezetes match január 1-én délután felháromkor vette kezdetét a nagy „Centro Asturiano“ clubban. Ez a club egy egész nagy épületet foglal el. A clubhelyiségek rendkívül fényesek, ami könnyen érthető, miután a club amelynek több mint 5000 tagja van, százezer

dollárt meghaladó összeget fordított nemrég a belső berendezésre és átalakításokra. A játsszók egy nagy oszlopos teremben voltak elhelyezve, mely 500 ember befogadására alkalmas. A két mester egy emelvényen ült, amely a nézőktől korláttal volt elválasztva. Mellettök két versenybíró foglalt helyet.

A 8 első játszmaról már a mult számban megemlékeztünk. A 9-ik játszma Evans csel volt, 34 lépés, remis eredménnyel. A 10-ik két huszár játéka 33 lépés, Csigorin nyert. A 11-ik spanyol játék 44 lépés Steinitz nyert. A 12-ik, két huszár játéka 28 lépés, Csigorin nyert. A 13-ik, Evans csel, 39 lépés Steinitz nyert. A 14-ik spanyol játék, 32 lépés. Steinitz nyert. A 15-ik Evans csel, 47 lépés, Csigorin nyert. A 16-ik spanyol játék, 38 lépés, Steinitz nyert. A 17-ik Evans csel, 37 lépés, Csigorin nyert. A 18-ik Zukertort megnyitása, 39 lépés, Steinitz nyert. A 19-ik Skót csel, 32 lépés, Csigorin nyert.

A versenyzők egészségi állapota eleintén nem volt kedvező. Steinitz álmatlanságról panaszkodott, Csigorint pedig fogfájás gyötörte. Ez okból a felek csak három játszmát váltottak hetenkint.

Havannában rendkívül nagy volt az érdeklődés a verseny iránt. A belépti jegyek nagy keresletnek örvendtek. Az amerikai „Egyesült Államokból“ is sokan jöttek át, hogy a küzdelemnek tanui legyenek.

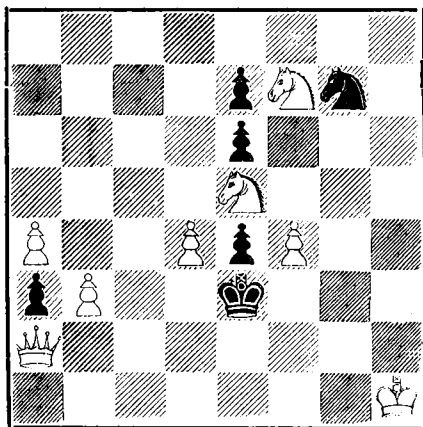
Feladványok.

E rovatunk 5 eredeti feladványt és 1 külföldi ujdonságot tartalmaz.

190. sz. feladvány.

Kelemen Józseftől, Bodzán.

Sötét.

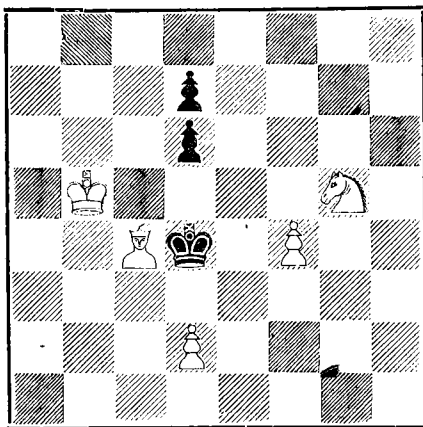
Világos.

Világos indul s a 4-ik lépésre mattot ad.

191. sz. feladvány.

Dr. Gold Samutól, Bécsben.

Sötét.

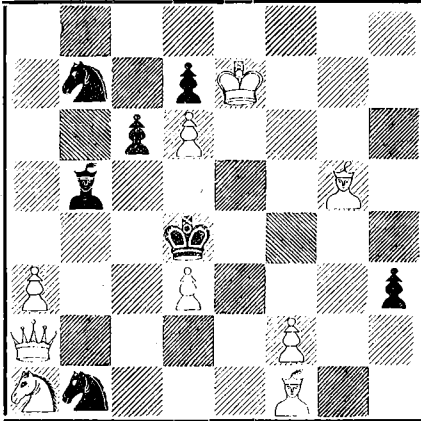

Világos.

Világos indul s a 4-ik lépésre mattot ad

192. sz. feladvány.

Ehrenstein Mórtól, Budapesten.
Sötét.

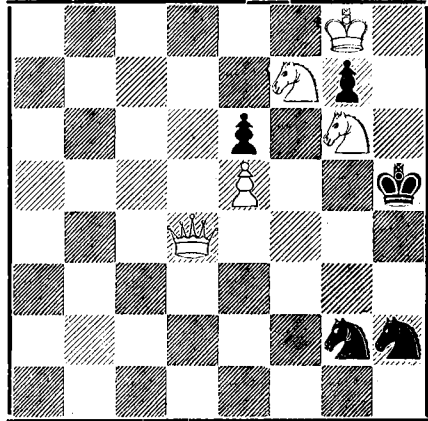

Világos.

Világos indul s a 3-ik lépésre mattot ad.

193. sz. feladvány.

Dr. Kálniczky G.-tól, K.-Helmecczen.
Sötét.

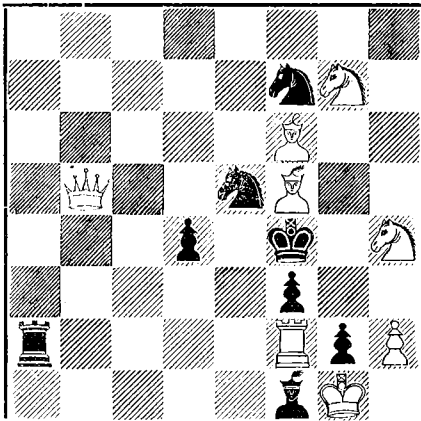

Világos.

Világos indul s a 3-ik lépésre mattot ad.

194. sz. feladvány.

Konyovics Miklóstól, Zomborban*).
Sötét.

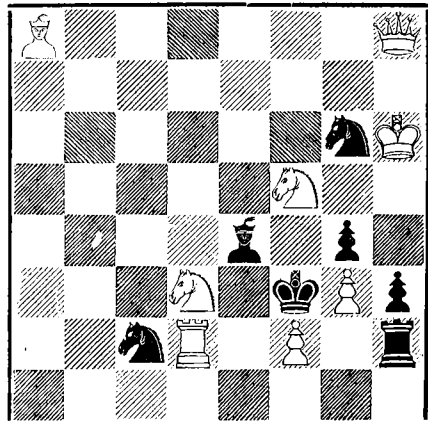

Világos.

Világos indul s a 2-ik lépésre mattot ad.

195. sz. feladvány.

Tracy J. F.-tól.
A „Chess Journal” pályázatán második díjat nyert.
Sötét.

Világos.

Világos indul s a 2-ik lépésre mattot ad

*) Ez a feladvány szerzőnek több év előtt készült műve, amelyvel Bremában pályadíjat nyert. Mi a feladványt a „Caissa” című Konyovics és Pataj urak által Zomborban néhány év előtt kiadott gymnásiumi sakklaphól vették át.

Megfejtések

a f. évi első számban közzétett feladványokhoz.

176. sz. feladvány. Weinheimer Rezsőtől, Bécsben.

1) B c5-c3 F f7×d5 2) K f1-e1 K d4×e3 3) d3-d4† K e3×d4 4) V c7-g7†-matt. 2) . . . e4×d3 3) V c7-f4† K d4×c3 4) V f4-e5†-matt. 3) . . . F d5-e4 4) B c3-c4†-matt.

1) . . . f5-f4 2) K f1-e2 f4×e3 3) F d5×e4 stb.

1) . . . K d4×e3 2) V c7-e5 F g7×d5 3) d3×e4† K e3-d2 4) V e5-d4†-matt.

177. sz. feladvány. Chocholous Györgytől, Prágában.

1) V a7×g7 F a5-c7 2) V g7-g4† K e4×d5 3) V g4×b4 B e8×f8 4) e3-e4†-matt.

1) . . . K e4×d5 2) V g7-d7† K d5×c5 4) H f8-d7†-matt.

1) . . . h7-h5 2) B d5-d4† e5×d4 3) V g7×d4† K e4-f5 4) V d4-f4†-matt.

1) . . . B e8-e7 2) B d5×e5† B e7×e5 3) V g7-g4† K e4-d5 4) V g4-d4†-matt.

178. sz. feladvány. Csapkés Árpádtól Marosvásárhelytől.

1) H h4-g6 K d3×e4 2) H b7-d6† K e4×d5 3) H g6-e7†-matt.

1) . . . F e6×d5 2) H g6-e5† K d3×e4 3) H b7-d6†-matt. 2) . . . F d4×e5 3) H b7×c5†-matt.

179. sz. feladvány. Schnster Zsigmondtól, Budapesten.

1) F h5-g4 K d5×c4 2) H c8-b6† K c4-d3 3) F g4-f5†-matt.

1) . . . K d5×e5 2) F e3-f4† K e5-d5 3) H c8-b6†-matt.

1) . . . F g7×e5 2) H c8-e7† K d5×d6 3) F e3-c5†-matt. 2) . . . K d5×c4 3) F g4×e2†-matt.

Megfejtéseket beküldtek: Dr. Bretter Dániel, Fellner József, Havasy Arthur Sütő János és Senki László Budapesten, Exner Győző Pozsonyban, Kelemen József Bodzán.

J á t s z m á k.

117. sz. játszma.

Bécsi játék.

Játszották a „Budapesti sakkozó-társaság“ téli versenyén.

I. a) osztály.

Világos:	Sötét:
Maróczy Géza.	Havasy Arthur.
1) e2-e4	e7-e5
2) H b1 c3	H g8-f6
3) f2-f4	d7-d5

1) . . . e2-e1 V 2) H c8-b6† K d5×e5 3) F e3-f4†-matt.

1) . . . H h8-g6 2) F g4-f5 K d5×e5 3) B c4-c5†-matt. 2) . . . K d5×c4 3) H c8-b6†-matt.

E remek feladványban hét tiszta és gazdaságos mattállás van.

180. sz. feladvány. Ehrenstein Mórától, Budapesten.

1) V d8-f6 F d4×f6 2) H d3-f4† K d5-e5 3) B d1-d5† K e5×f4 4) B d5-f5†-matt.

1) . . . B c6×d6 2) V f6-f5† K d5-c6 3) V f5×c5† F d4×c5 4) H d3-e5†-matt. 2) . . . F d4-e5 3) V f5×e5 K d5-c6 4) V e5×c5†-matt.

1) . . . c5-c4 2) V f6-e5† F d4×e5 3) H d3-f4† K d5-c5 4) H d6-e4†-matt.

1) . . . B c6-b6 2) H d3×b4† c5×b4 3) V f6×d4† K d5-e6 v c6 4) B v. V megfelelőleg †-matt.

181. sz. feladvány. Kelemen Józseftől, Bodzán.

1) e5×f6 K c4-c5 2) H f3-e5 K c5-d6 3) H e5-d3 K d6-e6 4) V b7-c6†-matt. 2) . . . d4-d3 3) V b7-c6† K c5-d4 4) V e5-f3†-matt.

1) . . . d4-d3 2) V b7-b6 K c4-d5 3) V b6-c7 K tetszés szerint 4) V c7-c6†-matt.

182. sz. feladvány. Dr. Gold Samueltől, Bécsben.

1) V h4-d8 H f7×d8 2) H f4-g6 d5-d4 3) H g6-c7†-matt. 2) . . . H d7 tetszés szerint. 3) H g6-c5†-matt.

1) . . . H f7×d6 2) V d8-a8† K c6×c7 3) H f4×d5†-matt.

A 183. sz. feladvány megfejtését már közöltük.

4) d2-d3 Legjobb folytatás itt
4) f4×c5 H f6×e4 5) V d1-f3.

4) . . . d5-d4

5) f4×e5 H f6-g4

6) H c3-e2 H g4×e5

- 9) F c1—b2 F c8—g4
 10) V d1—b3 O—O
 11) H b1—d2 H c6—e7
 E pontig mindakét fél játéka correct. Sötétnek azonban itt a6—
 a5-tel kellett volna folytatnia.
 12) a4—a5 F b6—a7
 13) b4—b5 a6×b5
 14) F c4×b5 H e7—g6
 15) V b3—c2 V d8—e7

Világos hadállása a vezérszárnyon valamivel kedvezőbb, de sötét a királysárnyon koncentrált haderejével veszélyes túlsúlyban van, és erélyes aktíot kezdhetne. 15) H f6—h5 16) F b5—c4 K g8—h8 17) d3—d4 f7—f5 stb. kitünő játékkal. A tett lépés már idővesztés.

- 16) h2—h3 F g4—e6
 17) d3—d4 c7—c6
 18) F b5—d3 F e6—d7

A hadállás végzetes félreismerésén alapszik, hogy sötét még mindig nem akarja H f6—h5-öt játszani. E lépés most is igen jó lett volna.

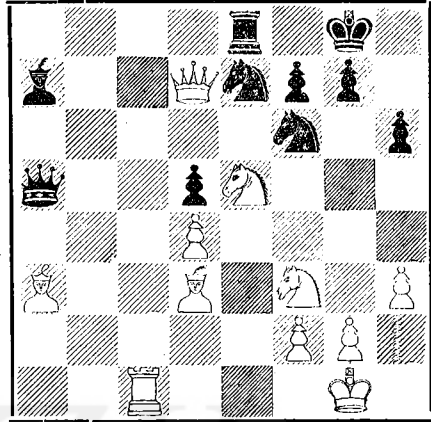
- 19) H d2—c4 e5×d4
 20) c3×d4 d6—d5
 E lépésével sötét már a hibák terére lép. F d7—e6 volt itt helyén.
 21) e4×d5 c6×d5
 22) F b2—a3 V e7—d8
 23) H c4—e5 F d3×g6-tal világos itt minőséget nyerhetett volna, de így is sokkal jobban áll.
 23) . . . B a8—c8
 Egyszerűbb és jobb volt H g6—e7.
 24) V d2—b1 H g6—e7
 25) V b1×b7 B c8—c7
 26) V b7—b4 B f8—e8
 27) B a1—c1 B c7×c1
 28) B f1×c1 H f6—e4
 Sötétnek ugyan aligha van itt

kielégítő védelme, de ez a hiba egy kissé mégis erős.

- 29) V b4—b7 V e8×a5
 30) V b7×d7 H e4—f6

Hadállás sötét 30-ik lépése után.

Sötét Lehner V.

Maróczy Géza.

- 31) V d7×e7 Érdekes vezér
 áldozat, de aligha correct.
 32) . . . B e8×e7
 33) F a3×e7 H f6—e8
 Sötét a 20-ik lépéssel megkezdett hibák sorozatát egygyel ismét gyarapítja, H f6—c4 igen számba vehető védelem volt, amely a vezéraldozatot fétes értékűvé tette volna.
 34) B c1—c8 V a5—a4
 35) H e5—c6! V a4—d1†
 36) F d3—f1 f7—f6
 37) B c8×e8† K g8 f7
 38) B e8—f8† K f7—e6
 39) F e7 d8 V d1 a4
 40) H c6×a7 V a4×a7
 41) B f8—e8† K e6—f5
 42) F f1—d3† K f5—f4
 43) g2 g3† Sötét feladja.

119. sz. játszma.

Spanyol megnyitás,

Játszották Havannában 1892. január 7-én.

Negyedik match játszma.

Világos:	Sötét:	3) F f1—b5	H g8—f6
Steinitz.	Csigorin.	4) d2—d3	d7—d6
1) e2—e4	e7—e5	5) c2—c3	g7—g6
2) H g1—f3	H b8—c6	6) H b1—d2	F f8—g7

- 7) H d2 f1 O—O
 8) F b5—a4 A második játszmában, amely döntetlen lett. Steinitz 8) H f1—e3 és azután F b5×c6-tal folytatta
 8) . . . H f6—d7
 9) H f1—e3 H d7—c5
 10) F a4—c2 H c4—e6
 11) h2—h4 H e6—e7
- Figyelemreméltó folytatás volt itt h7—h5 12) g2—g4 h5×g4 13) H e3×g4 H e6—f4. A gyalog előnyomulása végzetes hatásának bizonyul.
- 12) h4—h5 d6—d5
 13) h5×g6 f7×g6
 14) e4×d5 H e7×d5
 15) H e3×d5 V d8×d5
 16) F c2—b3 V d5—c6
 17) V d1—e2 F c8—d7
 18) F c1—e3 K g8—h8

- 19) O—O—O Világos a h vonal kinyitása folytán a helyzet urává lett. A védelem most szerfölött nehéz.
 19) . . . B a8—e8
 20) V e2—f1 Steinitz e lépésével a döntő manővert készíti elő.
 20) . . . a7—a5
 Csigorin nem látja a fenyegető veszélyt és támadást kezd. H e6—f4 még némi védelmet nyújtott volna. Steinitz most ragyogó stílusban vezet a játszmát győzelemre.
- 21) d3—d4 e5×d4
 22) H f3×d4 F g7×d4
 23) B d1×e4! H e6×d4
 24) B h1×h7! K h8×h7
 25) V f1—h1† K h7—g7
 26) F e3—h6† K g7—f6
 27) V h1—h4† Sötét feladja.

120. sz. játszma.

Steinitz gambit.

Tanácskozási játék.

E játszmát Havannában 1892. január 8-án, 9-én, 10-én és 11-én, tehát négy ülésben játszották, s az összesen 12 órát és 40 percet vett igénybe.

- Világos: Sötét:
 Conill és Csigorin. Ostolaza és Steinitz.
- 1) e2—e4 e7—e5
 2) H b1—c3 H b8—c6
 3) f2—f4 e5×f4
 4) d2—d4 V d8—h4†
 5) K e1—e2 H g8—f6
- Zukertort ehelyütt a következő folytatást ajánlotta:
 5) . . . d7—d5 6) e4×d5 F c8—g4†
 7) H g1—f3 O—O—O 8) d5×c6 F f8—e5; ez a folytatás azonban kétes értékű 9) V d1—e1! miatt. A tett lépésen kívül 5) — V h4—e7 vagy b7—b6 vagy d7—d6 jönnek számításba.
- 6) H g1—f3 V h4—g4
 7) K e2—f2 Világos itt 7) e1—e5 H f6—h5 8) H c3—d5-tel ugyalászik igen jól folytathatta volna.
 7) . . . F f8—b4
 8) F f1—d3 F b4×c3
 9) b2×c3 O—O
 10) V d1—e2 d7—d6
 11) F c1—d2 B f8—e8

- 12) h2—h3 V g4—g6
 13) é4—e5 V g6—h6
- Sötétnek nem volt szabad sakkot adnia a fenyegető F d2—e1 miatt.
- 14) B h1—e1 d6×e5
 15) H f3×e5 H c6×e5
 16) d4×e5 H f6—d5
 17) V e2—e4 F c8—e6
 18) c3—c4 H d5—e3
 19) F d2×e3 f4×e3†
 20) B e1×e3 c7—c6
 21) B a1—b1 Mint Csigorin a „Nouveau Temps“-ben írja, ezt a lépéstöbbször elvesztések mondták s jobbnak vélték K f2—g1-et. Csigorin szerint akkor 21) B a8—d3 következett volna e6—e5 fenyegetéssel. Mi is azt hisszük azonban, hogy K f2—g1 itt jó lépés volt; B a8—d8-ra 22) B e3—f3 B e8—e7 23) B f3—f4 jó játékkal. A világos fél kölönben itt remist ajánlott, amit azonban Steinitz nem fogadott el.
- 21) . . . B e8—e7

Vegyesek.

* A „Budapesti sakkozó-társaság” versenyében egyes csoportok már befejezték a versenyt, de az egész verseny még e hé közepéig el fog tartani. Jövő számban majd részletesen fogunk a versenyről referálni.

* Pozsonyból szintén semmi hír. Mint Exner urnak, a pozsonyi sakkör championjának hozzánk intézett soraiból olvassuk, az első osztályjátsoói még most siucsenek készen a versenynyel. Ez különben nem is igen lehet máskép. Clubversenyeknél bajos dolog a versenyszabályoknak szigoruan érvényt szerezni.

* A „Wiener Schachgesellschaft” nagyszabásu clubversenyén az első díjat Albin Adolf nyerte meg — 11 nyert, 4 veszett és 6 remis játszmával. A második díj nyertese Csánk Antal, a harmadiké Marco György. Ezekon kívül 5 díj került kiosztásra. Englisch Bertholdot, aki betegsége miatt a versenyből kilépni volt kénytelen, b. Rothschild 40 arannyal kárpótolta.

* Március első napjaiban veszi kezdetét a londoni „British chess club” helyiségében a British chess Association idei mesterversenye. A versenyben előreláthatólag Blackburne, Bird, Fenton, Gossip, Gunsberg, Jasnohradsky, Lasker Em., Lee, Loman, Mason, Mortimer, Rolland és Van Vliet fognak résztvenni.

* Loman, aki a Németalföld championja címet viseli, de állandóan Londonban tartózkodik, matchre hívta ki Birdet az angol veteránt. A 70 éven felüli mester elfogadta a kihívást, és a matchet 4 játszmával 2 ellenében megnyerte.

* A birminghami és liverpooli sakkegyetek január 16-án két játszmát váltottak telefon útján. A játékot délután két órakor kezdték meg és este 10 és fél órakor fejezték be. Mindenik fél egy-egy játszmát nyert.

* A 6-ik olasz nemzeti sakkversenyt, amely a mult évben elmaradt, az idén meg fogják tartani. A verseny ápril 25-én veszi kezdetét. Az olasz király már megígérte, hogy az első díjat fogja adni. Második, harmadik és negyedik díjra 400, 300 és 100 lira van előirányozva.

* Berlinben jelenleg match van folyamatban Alapin Simon szentpétervári mester és dr. Lasker B. berlini sakkjátso, a hírneves Lasker Emanuel fivére között, aki a német mesterek 1890-iki versenyén fivérével együtt nyerte az első díjat. Az első játszmát Alapin nyerte meg.

* A Judd Miksa és Showalter közötti matchet 7 nyert játszmával 4 ellenében és 3 remissel Showalter nyerte meg.

* A „Berliner Schachgesellschaft” handicap versenye most van folyamatban. Az első osztály mérkőzése kiváló érdekekkel bír, mert ott a következő nevekkel találkozunk: Bardeleben, Caro, Holländer, dr. Lasker B., Schallopp, Scheve, Wallbrodt. Az első osztályban játszának továbbá: Keidanski, dr. Lewit, Teichmann, Wehner és dr. Wolf.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. Á. M.-Vásárhely. A 184. sz. feladványban előfordult nyomdahiba, hogy a kockák színei felcseréltek, az első e nemben, ilyen még eddig correcturában sem fordult elő. Azt hisszük azonban, hogy a megfejtők is aligha vették észre, mert eddig még senki sem szólt róla. A hiba különben nem alterálja a megfejtést.

E. Gy. Pozsony. Köszönet a szives értesítésért.

H. O. Budapest. A Salvioli-féle ördögi végjátékhoz adott megfejtésünk ön szerint hiányos, mert 1) H e6—g7 K d7—d6 2) H g7—h5 után sötét K d6—e5!-tel folytatja és a játszma döntetlen. Tévedni méltóztatik. Mi ezt a változatot nem említettük, mert azt nagyon könnyűnek tartottuk. 2) . . . K d6—e5-re következnek: 3) K f7—g8 K e5—e6 4) H h5—f4 K e6—f6 (K e7-re H g6f) 5) K g8×h8 K f6—f7 6) H f4—e6 vagy g6 és világos nyer.

B. J. Kolozsvár. A sikerült feladványokat köszönettel vettük. Az 5 frtot átadtuk a club pénztárnokának. Fogadja a társaság köszönetét.

